

Een eeuwigheid met jou

Rowan Coleman bij Boekerij:

Twintig regels liefde
Boek voor mijn dochters
Een eeuwigheid met jou

Rowan Coleman

*Een eeuwigheid
met jou*

Vertaald door Mireille Vroege

ISBN 978-90-492-0430-3

ISBN 978-94-023-2306-1 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *From Now Until Forever*

Vertaling: Mireille Vroege

Omslagontwerp en -beeld: Bürosüd, www.buerosued.de

Zetwerk: Mat-Zet b.v., Huizen

© 2023 Rowan Coleman

© 2024 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor
Noah Peter Devitt Brown
23 april 2003–8 augustus 2022

Daar ik voor de Dood niet stoppen kon –
Deed Hij 't attent voor mij –
Wij pasten Samen in de koets –
Onsterfelijkheid ging mee.

Emily Dickinson

XII

*Uren verstrijken,
Bloemen vergaan,
Nieuwe dagen,
Nieuwe wegen:
Voorbij!
Liefde blijft.*

Henry van Dyke

Een

Als het gebeurt, is het bijna als een herinnering, of als repeteren voor een herinnering. Als iets wat ik me al honderd keer min of meer heb voorgesteld. Niet helemaal echt en niet helemaal waar, maar onwrikbaar.

‘Heb je iemand meegenomen?’ vraagt ze. Tien minuten geleden staarde ik door het raam naar de regen buiten en vroeg ik me af wat ik zou gaan koken, en nu vraagt ze me voor het eerst sinds ik achttien ben of ik iemand heb meegenomen.

‘Nee,’ zeg ik. ‘Ik ben alleen, dokter.’

‘Oké.’ Ze steekt haar arm over het bureau naar me toe en legt haar hand even op de mijne. Een heel kleine verstoring van het koele professionele voorkomen zoals ik dat altijd van haar heb gekend, die mij alles vertelt. ‘Ik heb geen goed nieuws, Ben. Van de eerdere behandelingen weet je dat aneurysma’s een symptoom zijn geweest van het Marfan-syndroom waaraan jij lijdt. De afgelopen jaren heb je er daar een paar van gehad. Op de laatste scans zien we dat er een nieuwe in je hersenen is ontstaan, vlak naast de hersenstam. Het is een groot aneurysma – vijf centimeter doorsnede – en dat is de oorzaak van je hoofdpijn en van het feit dat je steeds waziger ziet.’

Ik weet ergens wel dat dit zo ongeveer het ergste moment van mijn leven is, maar ik voel het niet. Het lijkt alsof alles zich in slow motion voltrekt.

‘Oké,’ zeg ik onzeker. ‘Maar meestal voel ik me eigenlijk redelijk normaal. Misschien overdrijf ik.’ Ze zegt niets. Ik hoor haar slikken. ‘Je kunt dit toch ook wel afklemmen? Of er een ballonnetje in steken?’

Dokter Patterson schudt haast onmerkbaar haar hoofd.

‘Door de plek waar dit aneurysma zit, is de gebruikelijke behandel-

wijze uitzonderlijk gevaarlijk, met hooguit een kans van drie procent op volledig herstel. De kans dat je de operatie niet overleeft, is veel groter, en als je die al overleeft, dan met ernstige hersenbeschadiging. Vandaar dat ik je deze behandeling niet naar eer en geweten durf aan te raden. Als we niets doen, maar alleen de klachten bestrijden, behoud je een goede kwaliteit van leven.’ Ze zwijgt even, trekt een diepe frons en kijkt me dan aan. ‘Je krijgt wel klachten, maar geen klachten die je ernstig verzwakken. Je kunt nog van de rest van je leven genieten, al zal dat naar alle waarschijnlijkheid niet meer heel lang zijn.’

‘Hoelang is niet heel lang?’ vraag ik langzaam, terwijl ik wacht tot datgene wat ik hoor de vaste vorm zal aannemen van een tastbare werkelijkheid die ik kan aanraken en voelen.

‘Met de afmetingen die het nu heeft en de gigantische druk op het bloed dat door het vat stroomt, zal het ergens de komende maanden of weken barsten.’ Ze aarzelt. ‘Maar het kan ook over een paar dagen al gebeuren, Ben. We weten het gewoonweg niet. Als het gebeurt, zal het waarschijnlijk heel snel gaan – je zult niet langdurig pijn lijden.’

‘Dat is tenminste iets.’ Buiten dondert het; het klinkt als een zak vol rammelende botten. Ik kijk naar de foto’s van haar dochter op haar bureau, in lang gewaad bij haar afstuderen, en ik denk aan mijn moeder aan de keukentafel waaraan ik tijdens mijn jeugd altijd heb gegeten. Aan mijn zus Kitty die haar werk stomvervelend vindt, maar het wel moet doen om haar kind een dak boven het hoofd te geven. Aan mijn hond Pablo, die bij de voordeur ligt te slapen tot ik terug ben en naar mijn tekentafel loop, waar het technische project ligt dat bijna klaar is en dat me rijk gaat – zou gaan – maken.

‘Ik geef je medicijnen tegen de pijn en de misselijkheid,’ zegt dokter Patterson, terwijl ze om het bureau heen naar me toe loopt. ‘Ik draag de zorg nu over, en een wijkverpleegkundige zal contact met je opnemen en je alles vertellen wat je over het medicijngebruik moet weten. Er zijn heel goede lotgenotengroepen en goede therapeuten. Zij kan je daar alle informatie over geven. Maar je mag me altijd bellen. Je hebt mijn telefoonnummer. Bel me vooral met al je vragen, zodra je dit een beetje hebt verwerkt.’

‘Dank je wel.’ Ik knik. ‘Je bent een geweldige dokter.’

‘Het allerbeste, Ben.’

Al die dingen die ik niet heb gedaan, omdat ik vond dat het niet het juiste moment was. De vrouwen die ik in de steek heb gelaten. De feestjes waar ik niet naartoe ben gegaan omdat ik moest studeren. Nooit echt gereisd; nooit gedanst tot ik het gevoel had dat mijn hart uit elkaar zou spatten; nooit uit een vliegtuig gesprongen of leren surfen. Nooit op Instagram gegaan en nooit naakt gezwommen. Nooit echt verliefd geweest. De late eenzame uren waarin ik mijn bedrijf heb opgebouwd, omdat ik toch alle tijd van de wereld had om echt te gaan leven. Althans, dat dacht ik. Ik zal nooit vader worden.

Terwijl ik opsta, probeer ik haar de hand te schudden, maar ze neemt me in een stevige omhelzing. Ik voel haar schouder schokken, en dat zou het moment moeten zijn waarop het tot me doordringt, maar ik heb alleen maar medelijden met haar. Medelijden met deze geweldige vrouw, die het erger voor me vindt dan waarschijnlijk zou moeten.

‘Sorry.’ Ze doet een stap achteruit en strijkt haar rok glad. ‘Dat was niet erg professioneel van me.’

‘Je moet je niet verontschuldigen omdat je het erg vindt. We kennen elkaar al heel lang,’ zeg ik. ‘Dank je wel. Voor alles.’

Ik loop het ziekenhuis uit en blijkbaar dus de laatste hoofdstukken van mijn niet erg bijzondere leven in. Ik draai mijn gezicht omhoog naar de regen, laat me helemaal natregenen. De regen stroomt langs mijn nek, in mijn boord en ijskoud over mijn rug. Geen tranen.

Ik dacht dat ik me in het midden bevond, en niet al aan het eind. En nu? ‘Nu’ lijkt me iets onhanteerbaars.

‘Het is opgehouden met zachtjes regenen,’ mompelt een oud dametje naast me als ik uit de regen het treinstation in loop. Ze heeft een regenkapje van doorzichtig plastic op, dat onder haar kin zit vastgeknoopt, een door het leven getekend gezicht en ogen die fonkelen om wat het leven nog voor haar in petto heeft. ‘Ga maar gauw naar huis en je afdrogen, jongen, zo vat je nog kou.’

Ik lach. Het station stroomt vol met mensen die willen schuilen voor de regen, en het begint er te dampen. In waterplasjes van haastig uitgeschudde paraplu’s reflecteert de verlichting.

‘Zal ik u met uw tassen helpen?’

‘Nee, dat lukt wel,’ zegt ze. ‘Ik heb een karretje, zie je wel? Ga nou maar en zorg dat je wat warmes binnenkrijgt. Je ziet lijkbleek.’

‘Ik ga nu die kant op,’ antwoord ik, en ik kijk omhoog naar het bord met de vertrektijden. Mijn rugzak hangt loodzwaar aan mijn schouders, met alle benodigdheden voor een overnachting, voor het geval ik op eens zou moeten worden opgenomen.

Ik bekijk het bord met de vertrektijden en zie dat de volgende trein naar Hebden Bridge over vijf minuten gaat. Ik denk aan mijn moeder, die alleen aan de keukentafel een boek zit te lezen en een kopje koffie drinkt. Aan mijn zus Kitty, aan het werk in de garage, of misschien heeft ze een vrije dag genomen met mijn neefje Elliot – ze hebben allemaal geen idee van de bom die ik elk moment in hun leven kan laten vallen. En ik denk aan alle dingen die ik zal moeten regelen: aan mijn bedrijf in *optical engineering*, aan het project waar ik jaren aan heb gewerkt en dat ik bijna heb afgerond, aan nog niet betaalde rekeningen, aan die wandeling die ik Pablo heb beloofd vlak voordat ik van huis ging. Allemaal dingen waarvan ik dacht dat ze wel een paar uur konden wachten, voordat een paar uur iets heel kostbaars werden. Ik heb geen idee hoe ik dit moet doen.

De trein vlak boven de mijne begint te flikkeren – de laatste aansporing om in te stappen. Een sneltrein naar Londen, een stad waar ik niemand ken en nog nooit ben geweest, die over drie minuten vertrekt.

Iets instinctiefs maakt zich van me meester. Misschien is het angst, misschien verlangen. Ik weet alleen maar dat ik moet proberen om me een weg uit mijn eigen huid te banen, zodat ik kan nadenken. Zodat ik kan voelen.

Ik begin te rennen, en terwijl de deuren al dichtgaan, stap ik nog net in de trein naar Londen. Ik val neer op de eerste de beste vrije zitplaats. Voor het eerst in mijn leven heb ik geen plan, en ik ben doodsbang.

Twee

Ik heb bijna mijn hele leven van dit moment gedroomd. En nu het zover is, ben ik heel bang dat het niet zal lukken. Aan de andere kant van de enorme, vergulde deuren in rococostijl klinkt het geroezemoes van opgewonden gesprekken en het gerinkel van champagneflûtes. Achter die deuren ligt wat ooit de balzaal van een van de meest luxueuze en stijlvolle adressen in Londen was, tegenwoordig de Bianchi Collection, vernoemd naar de rijke weduwe die haar huis en inboedel voor altijd aan de inwoners van Londen heeft nagelaten. Hier heb ik heel veel gewerkt. Ik wóón hier zo ongeveer. Hier heb ik mijn ijdele hoop op gevestigd. En als die hoop opnieuw vervliegt, zal ik eindelijk weten dat ik aan het einde ben gekomen van mijn zoektocht naar ‘het einde’. Ik heb geen voorstelling van wat er daarna komt.

De rijke balzaal met spiegels in vergulde lijsten is afgeladen vol met iedereen die er in de kunst- en museumwereld toe doet of toe meent te doen, en hun bovenaardse weerspiegeling glinstert op de geboende parketvloer – boven en onder gelijk. Ze zijn hier allemaal voor de opening van de tentoonstelling waaraan ik jaren heb gewerkt. Eindelijk hangen hier de overgeleverde portretten van Leonardo da Vinci.

‘Ga je naar binnen, Vita?’ Anna, mijn baas, glimlacht naar me. ‘Je ziet er trouwens prachtig uit. Is dat een echte Dior?’

‘Wat, dit oude geval?’ Ik wijs naar mijn jurk, een vintage-exemplaar uit de jaren vijftig, van duifgrijze zijde en tule, die me zo goed past dat het lijkt of hij speciaal voor me is gemaakt. ‘Ach, wat moet ik ervan zeggen? Hij hing daar maar, thuis.’

‘Hoe kan het dat jij thuis zo’n indrukwekkende verzameling op maat gemaakte kleren uit alle tijdperken hebt hangen?’ vraagt Anna vol ongelooft. ‘Je zou je garderobe wel in het v&a kunnen tentoonstellen.’

‘Met dank aan een lang geslacht van verzamelende voorouders,’ zeg ik met een glimlach. ‘We kunnen gewoon nooit iets weggooien.’

Anna pakt mijn hand.

‘Ben je zenuwachtig? Je drement hier rond alsof je Assepoester bent,’ vindt Anna. ‘Je weet toch dat je naar het bal mag, liefde? Het is jouw feest. Jij bent hier de droomprinses. Wij zijn verder alleen maar vol bewondering voor jouw ongelooflijke prestatie.’

‘Dat weet ik,’ zeg ik. ‘Maar het is veel, hoor. Het voelt alsof er veel op het spel staat. Meer dan ik me had gerealiseerd.’

Jaren van plannen maken en onderhandelen, van smeken en loven en bieden met alle grote musea en galeries van over de hele wereld, om alle overgebleven portretten van Da Vinci naar de Collection te halen, voor één enkele tentoonstelling. Al dat werk en al die tijd komen in dit moment samen.

Anna knikt. ‘Na vanavond weet heel Londen wie je bent,’ belooft ze me.

Een huiveringwekkende gedachte.

‘Ik weet niet of ik dat wel zo’n fijne gedachte vind,’ zeg ik half voor de grap, om mijn echte angst te verhullen. Ik kies mijn woorden zorgvuldig. ‘Ik heb een heleboel vragen over deze werken. En ik hoop dat ik die, terwijl ik ze hier onder mijn hoede heb, eindelijk zal kunnen beantwoorden.’

‘Ik weet zeker dat je onderzoek een succes wordt.’ Anna knijpt in mijn vingers. ‘Kom op, droomprinses,’ zegt ze, en ze glimlacht naar de lakeien die tegelijk de deuren openen. ‘Kom mee en aanschouw het wonder dat je tot stand hebt gebracht.’

‘Da Vinci heeft het wonder tot stand gebracht, niet ik,’ zeg ik. ‘Ik loop alleen maar achter hem aan.’

Rond middernacht zijn de allerlaatste gasten vertrokken en ben ik bijna helemaal alleen, getroost door de zoele omhelzing van vredige rust. Het was een geweldige avond, een ‘eclatant succes’, zei Anna, al kan ik me er geen enkel detail van herinneren en is het één gegons van glimlachjes en felicitaties, dat onophoudelijk borrelt, net als de champagne in mijn glas. Nu bijna iedereen weg is, lijkt het wel alsof het museum opeens

waakzaam is, alsof het door deze avond uit een slaap is gewekt die honderd jaar heeft geduurd. Herinneringen lijken net buiten mijn bereik te dansen, alsof ik, als ik een hoek omsla, de echo's zou horen van de feestgangers die de statige trap afdalen.

Het voelt als een sprookjesland. Het voelt als thuis.

‘Mo, vind je het niet erg?’ vraag ik als ons hoofd beveiliging de laatste controles uitvoert, alvorens terug te gaan naar de controlekamer in het souterrain. ‘Mag ik hier even vijf minuten alleen blijven, voordat je me eruit zet?’

‘Nou, vooruit dan maar,’ zegt Mo. ‘Omdat jij het bent.’ Hij heeft vijf dochters, en gaat lief en heel geduldig met al hun romantische bevestigingen om, zodat hij inmiddels een verbazingwekkend vérgaande kennis over Koreaanse popmuziek heeft, waar hij me altijd graag over bijpraat als we toevallig tegelijk in de kantine zitten. ‘Maar als je het pand probeert te verlaten met de *Mona Lisa* onder je jas, grijp ik je.’

‘We hebben de *Mona Lisa* niet,’ help ik hem herinneren. ‘Het Louvre wilde voor geen prijs afstand van haar doen.’

‘Ik heb dat schilderij toch nooit mooi gevonden,’ zegt hij met een knipoog. ‘Geniet jij er maar even in je eentje van. Je hebt hier keihard voor gewerkt, Vita. Je ziet eruit alsof je net van de sterren op aarde bent gevallen.’

‘Ik weet niet wat dat precies betekent, maar ik zal het maar als een complimentje beschouwen,’ zeg ik.

De schilderijen gloeien als edelstenen in het donker, stuk voor stuk zo verlicht dat het lijkt alsof ze zweven. De afbeeldingen zijn zo bekend dat ze bijna gewoontjes lijken, maar het geeft me toch steeds weer een rilling van schrik en ontzag om ze hier zo bij elkaar te zien. Ogen lijken de mijne te zoeken, lippen lijken elk moment mijn naam te kunnen noemen.

Voor *De dame met de hermelijn* blijf ik staan, oftewel Cecilia Gallarani, zoals ze in het echte leven heette. Ze was onwaarschijnlijk grillig en koket, de favoriete maîtresse van de hertog van Milaan, en ze wist een gezelschap altijd met haar gevatheid en gratie op te fleuren. Dan loop ik verder naar Ginevra de' Benci, de arme jonge vrouw met het grauwe

gelaat, geschilderd op de vooravond van haar huwelijk met een man van wie ze niet hield. Op haar gezicht staan groot verdriet en grote vermoedheid te lezen, alsof ze al klaar is voor de dood die haar slechts een paar maanden nadat het schilderij af was zou komen halen. Ik heb in elk geval liefde gekend. Daar moet ik altijd aan denken als ik Ginevra de' Benci met haar verdrietige blik zie.

Deze portretten zijn prachtig, het zijn stuk voor stuk pareltjes, maar het zijn niet de kunstwerken die mijn hart opgewonden en vol genegenheid laten kloppen. Die beeltenis staat me bijna aan het eind van de tentoonstelling te wachten: haar ivoorkleurige huid licht op in het donker.

La Belle Ferronnière, oftewel *Portret van een onbekende vrouw*, zoals het ook wel wordt genoemd. Een ernstig ovaal gezicht, omlijst door steil donker haar, het hoofd ietsje schuin. Het is net alsof ze naar me kijkt als ik op haar afloop, alsof ze me al verwachtte. Het is lang geleden sinds we elkaar voor het laatst hebben gezien.

Terwijl we zo oog in oog met elkaar staan en elkaars blik weerspiegelen, vraag ik me af wat haar geheimen zijn. De wereld is haar naam al honderden jaren geleden kwijtgeraakt, historici zijn het nog steeds niet eens over haar identiteit. Maar het gaat me niet om haar naam. Het gaat me om wie ze nu is; iedere gevallen vrouw die voor altijd is vastgelegd op dat moment tussen glimlachen en huilen in. En ergens achter die bijna-glimlach, bijna-snik schuilen geheimen die alleen haar schepper kent.

Drie

Ik was bijna zestien toen ik erachter kwam dat ik ben geboren met een zeldzame erfelijke afwijking.

Ik had wekenlang last van hoofdpijn gehad en wazig gezien, maar dat had ik niet serieus genomen. Ik moest van mijn moeder naar de opticien en die vond dat ik naar een neuroloog moest. We hadden geen van beiden ook maar enig moment het gevoel dat er iets ernstigs aan de hand was. In de trein naar Leeds was ik er met mijn gedachten totaal niet bij. Mijn moeder was de hele reis aan het praten, en ik deed alsof ik luisterde, terwijl ik naar buiten keek en aan meisjes en voetbal dacht.

Toen maakte ik kennis met dokter Patterson, die me de geheimen vertelde die mijn lichaam voor me verborgen had gehouden. Het Marfansyndroom. Zeldzaam, genetisch, waarschijnlijk erfelijk, hoewel we er later achter kwamen dat mijn genen in de baarmoeder gewoon hadden besloten om te gaan muteren – niemand kon echt uitleggen waarom. Dat was de reden dat ik de langste van de klas was, de reden dat ik te soepele gewrichten had en bijziend was. ‘Niets om je zorgen over te maken,’ zei dokter Patterson. Ja, het moest behandeld en in de gaten gehouden worden, maar negentig procent van de Marfan-patiënten werd tegenwoordig minstens zeventig jaar. Dat had mij nog eindelijk ver weg geleken. Nog steeds wel.

‘En die andere tien procent?’ had mijn moeder gevraagd.

‘Er bestaat een verhoogd risico op hartcomplicaties of op aneurysma’s,’ had dokter Patterson gezegd. ‘Maar de behandelingen worden steeds beter. Probeer je er geen zorgen over te maken. Wij gaan voor je zorgen.’

‘Maar wat betekent dit nou eigenlijk?’ had ik onderweg naar huis aan mijn moeder gevraagd.

‘Er verandert eigenlijk niets,’ zei ze. ‘Je hebt gehoord wat ze zei: negentig procent van de mensen heeft een gewoon leven. Dat is bijna iedereen. We moeten je gewoon in de gaten houden, meer niet. Probeer er maar niet over na te denken, lieverd.’

Ik keek weer naar buiten, maar ik weet nog dat ik, ook al zei iedereen dat er niks aan de hand was en dat ik me er geen zorgen over hoefde te maken, zo’n beetje de gedachte had dat er toch iemand de pechvogel moest zijn die onder die tien procent viel. Iemand moest aan het kortste eind trekken, zodat die negentig procent geluk kon hebben. Elk jaar ging ik op controle en elk jaar was alles goed, tot ik me er op een gegeven moment geen zorgen meer over maakte en de angst wegebde. Het kwam geen moment in me op dat ik niet alle tijd van de wereld had om echt te gaan leven; ik dacht altijd dat ik eerst met het een of ander mijn stempel op de wereld zou drukken en dat ik dan mijn hoofd zou optillen en echt naar die wereld zou gaan kijken.

Vijftien jaar later sta ik op station King’s Cross in Londen. Het is inmiddels laat op de avond. Iemand rijdt in een veegwagen over de perons en er lopen mensen gehaast het metrostation in en uit om ergens naartoe te gaan. Ik heb het gevoel dat ook ik haast heb om ergens naartoe te gaan. Het probleem is alleen dat ik niet weet waarnaartoe.

Toen ik in de trein naar Londen stapte, deed ik dat omdat ik wist, nog voor ik het echt snapte, dat ik iets moest dóén, nu of nooit. Een instinct stuwde me weg van alles en iedereen die ik kende. Ik ging aan het raam zitten, zette mijn telefoon uit zonder het binnengekomen berichtje van mijn moeder te lezen. Ik bedacht dat ik mijn horloge moest afdoen en het in de trein moest laten liggen. Als ik de tijd niet meer kon bijhouden, kon hij mij misschien ook niet meer bijhouden, in elk geval een poosje. Het was een goed horloge. Ik had het voor mezelf gekocht in het eerste jaar dat mijn bedrijf winst maakte. Dus stopte ik het in de ruimte tussen de stoelzittingen en wenste ik degene die het zou vinden veel geluk. Ik vond dat wat hierna zou gebeuren, belangrijk moest zijn. Ik had geen tijd meer om maar wat aan te klooien. Het enige excuus dat ik had om weg te lopen van huis, vrienden en familie, was dat ik wilde dat er iets gebeurde, dat ik iets wilde vóélen voordat de laatste seconde van mijn leven zich aandiende. Een niet-getest, onbekend instrument

op het bureau in mijn schuur kon toch niet mijn enige bijdrage aan deze wereld zijn? Terwijl de trein met honderdvijftig kilometer per uur door het landschap raasde, had ik het gevoel dat mijn hart de naald van een kompas was, die in de richting van een onmogelijke hoop wees.

Nu herken ik de Post Office Tower, die uit de skyline oprijst, een overblijfsel van een futuristisch tijdperk dat nooit leek aan te breken. Het lijkt me eindelijk iets waar ik me op kan richten, en dus loop ik met grote doelbewuste passen die kant op. Het is over elven, maar het is nog druk op straat, het verkeer houdt stil en trekt op, er klinken sirenes, achter dichte ramen bonken bassen. Een cafédeur vliegt open; ik hoor een lachsalvo en ruik de geur van bier. Het is verleidelijk om me zo'n archetypisch kind te voelen dat zijn neus tegen de etalageruit van de snoepwinkel drukt, verlangend naar iets wat hij niet kan krijgen, maar ik wel als ik dat wil. Ik ben hiernaartoe gekomen om mezelf kwijt te raken in het labirint van deze stad, opgebouwd uit legendes en meer vragen dan er antwoorden zijn. Ik ben hiernaartoe gekomen omdat ik niet bereid ben het op te geven. Ik ben hiernaartoe gekomen om een manier te vinden om niet te sterven, maar om te leven.

Vier

Op zo'n zomeravond als deze door het centrum van Londen terug naar huis lopen is een beetje alsof je op een wolk van gruis en sterrenstof loopt. Naast de geruststellende, nooit veranderende vertrouwdheid bestaat iets wat altijd nieuw, altijd onverwacht is. Ik denk niet dat ik ergens anders zou kunnen wonen dan in deze tijdloze stad die voortdurend in ontwikkeling is.

Het is nog niet helemaal donker en de lucht gonst. De wandeling van het begin van de Mall, waar de villa van Madame Bianchi weggestopt zit achter het Institute of Contemporary Arts, naar mijn stekkie in Soho is vol kleur, herinneringen en zo boordevol geschiedenis, zowel van mij als van de stad zelf, die voor een groot deel gezamenlijk voortslingeren, net als de langzaam stromende Theems. Op Trafalgar Square is het altijd heel druk, dus loop ik via Charing Cross Road naar huis. Dat is iets langer dan door Chinatown, maar ik vind het leuk om het theaterpubliek naar buiten te zien stromen, opgetogen en zweverig na een voorstelling, zonder te weten dat ze over geheime tunnels heen lopen die door gevaarlijke edellieden zijn gebouwd, of over verborgen rivieren die diep onder de stad door stromen en die de bassins van lang vergeten Romeinse tempels vulden. Ik baan me een weg tussen de groepjes mensen die na hun werk iets drinken, grapjes met elkaar maken en telefoonnummers uitwisselen. Ik maak er tegelijk wel en geen deel van uit, en dat bevalt me prima.

Op de hoek van Wardour Street ga ik iets sneller lopen, blij dat ik bijna thuis ben. Ik loop tussen zwermen extreem knappe mannen door die met elkaar staan te flirten alsof hun leven ervan afhangt. Een groepje vrijgezellenfeestgangers barst midden op straat in zingen uit, vals, maar enthousiast en uit volle borst.

Ik hou van Londen, met heel mijn hart – of wat daarvan over is.

Londen was de eerste stad waar ik naartoe vluchtte, lang vóór Dominic, en het was een lichtbaken in de duisternis voor me. Londen kan wreed en harteloos zijn, maar de stad is ook eerlijk. De stad heeft me indertijd gered, en is dat altijd blijven doen.

Ik sla een hoek om. Als er nu iemand naar me zou kijken, zou diegene misschien denken dat ik halverwege Poland Street de schaduw in loop en verdwijn. Dat komt doordat mijn huis een soort aftands stedelijk Narnia is, dat vaak alleen te betreden is door een afvalcontainer van een bedrijf opzij te schuiven. Bijna niemand weet dat hier een woning is.

Als ik uit de steeg kom die naar de piepkleine binnenplaats leidt, word ik begroet door de geur van pizza die door de avondlucht zweeft, en door slechts een paar lampen, die de kleine donkere binnenplaats verlichten, met in het midden, gebouwd in de afgesleten kasseien en daterend uit het jaar 1770, een zonnewijzer die al zo'n tweehonderd jaar geen zon meer heeft gezien, niet sinds de oorspronkelijke rij huizen is gesloopt en vlijtige mensen uit de negentiende eeuw ze hebben vervangen door andere huizen. Onze enige straatlantaarn werpt zijn licht vol op mijn bejaarde buurvrouw.

'Hallo!' Mariah zit op het stoepje voor haar huis, haar benen in een bruine panty gestoken, een lange sigaret te roken, alsof ze zich aan de Amalfikust bevindt, en niet in een achterafsteegje in Soho, met op de grond naast zich een gin-tonic. Zesentachtig en zo elegant als Audrey Hepburn. 'Heerlijke avond, niet? Je komt toch nog wel bij me eten, hè? Ik heb de hulpjes naar huis gestuurd – die kan ik er vanavond niet bij gebruiken.'

De hulpjes zijn Viv en Marta, de thuiszorg voor dag en nacht, die vierentwintig uur per dag voor Mariah zorgen. Vanuit de deuropening zwaait Marta schouderophalend naar me. Ik gebaar dat ze maar naar bed moet gaan en dat ik wel een paar uurtjes op Mariah pas. Dat doe ik wel vaker. Ik ben erg op Mariah gesteld. Ze is een van de twee enige mensen op de hele wereld voor wie ik me niet hoeft te verstoppen. Ze is bijna als familie voor me.

'Hadden we iets afgesproken?' vraag ik, terwijl ik op de smalle smeed-

ijzeren leuning steun die ter afscheiding op het stenen stoepje staat dat naar onze voordeuren leidt. We hadden niets afgesproken, maar Mariahs geheugen kan haar zomaar dagen, maanden of zelfs jaren heen en weer laten zwenken. Ik praat altijd gewoon met haar mee en voeg me naar elke werkelijkheid die zij op dat moment beleeft. Dat werkt het best. ‘Het is al laat, hoor. Bijna één uur.’

‘Onzin! Jonge mensen als wij gaan naar bed wanneer ze daar zelf zin in hebben,’ zegt ze. ‘En jij? Wat heb je voor me meegebracht?’

Ik voel in mijn zak en stop wat kleurige snoepjes in haar hand. Ze glimlacht verrukt.

‘Die bewaar ik voor na het eten,’ zegt ze.

‘Wat eten we, Mariah? Ik ga even naar mijn huis om een fles wijn te halen.’

‘Spaghetti, Evie. Spaghetti op toast en custardpudding toe. Heerlijk toch?’

‘Top.’ Mariah noemt me vaak Evelyn – zo heette mijn voorgangster. Evelyn was moedig, luidruchtig en nooit ergens van onder de indruk. Ik zou willen dat ik wat meer op haar leek.

‘Ik rook nog één peuk,’ mompelt Mariah terwijl ik naar binnen ga om de wijn te halen. ‘En dan ga ik het brood roosteren.’

Mijn huis is het evenbeeld van dat van Mariah – het zijn de laatste twee smalle georgiaanse huizen, met een buikig erkerraam dat nergens op uitkijkt. Deep Cut Yard is veel te smerig om een straat genoemd te worden en te klein om zich een plein te mogen noemen. Onze burens zijn de achtergangen van restaurants en kantoren, en dat vinden wij geen probleem. Ik hou erg van ons geheime hoekje van de stad dat bij hooguit een handjevol mensen bekend is.

Ik laat mezelf binnen, knip alle ganglichten aan en zie ze langs twee smalle trappen omhoog beverig aanfloepen in een onbestendige uitbarsting van magie, waar ze tientallen jaren van rommel verlichten, op elkaar gestapelde kamers, verdeeld over vier verdiepingen en de zolder, boordevol boeken en kisten vol kleren en hoeden. Elke centimeter muur is bedekt met schilderijen, tekeningen en de volledige geschiedenis van de fotografie, en elk horizontaal vlak staat bomvol aandenkens: fysieke herinneringen aan lang vervlogen tijden.

Toen ik na het overlijden van Dominic hier voor het eerst naar binnen liep, overwoog ik om alles wat er stond weg te halen, het huis helemaal nieuw te maken, en mezelf meteen ook. Maar ik kon het niet; dit huis bestaat niet alleen maar uit de muren en het dak. Het bestaat uit elke seconde die erin is geleefd. Ik kan het niet over mijn hart verkrijgen om die er samen met het stof en de muizen uit weg te vegen. Dit huis is mijn trouwe metgezel, het is het schild dat ervoor zorgt dat ik moedig kan zijn.

Ik gooi mijn tas onder aan de smalle trap neer, loop snel naar de kleine kelder vol spinnen en haal een fles wijn die waarschijnlijk al vintage was toen Mariah nog een jong meisje was.

Als ik naar buiten loop, zie ik in een flits mijn trouwfoto, het ganglicht fonkelt in de zilveren lijst. En heel even zie ik Dominic weer voor me, zijn handen op mijn heupen, zijn adem in mijn nek. Het geluid van lachen en joelen toen we op de oever van de Dordogne dansten en de champagne zo uit de fles dronken. Met één ademdeug gaat de herinnering aan flarden, net zo kwetsbaar als de spinnenwebben in de deuropening.

Vijf

‘Waar ben je?’ vraagt Kitty op dringende toon zodra ik de telefoon opneem. Ik had niet eerder de moed om hem weer aan te zetten, en hij ging meteen. ‘Mama is helemaal overstuur! Je hebt haar een appje gestuurd met de vraag of ze Pablo wil ophalen en of hij een paar dagen bij haar kan blijven, en verder niks? Wat is er aan de hand, Ben?’

‘Ik was even niet mezelf,’ zeg ik – een understatement – terwijl ik de deur van mijn hotelkamer met een sleutelkaart openmaak en naar binnen loop. Tussen hier en waar ik begonnen was, was ik mezelf op de een of andere manier kwijtgeraakt, en ik was ver na middernacht bij een mooi uitziend hotel aangekomen, wat er misschien de reden van is dat ze alleen nog een junior suite beschikbaar hadden.

‘Ik was onderweg naar huis en toen zag ik de trein naar Londen en toen dacht ik: weet je wat, ik neem het ervan. Is alles goed met Pablo? Heeft hij goed gegeten?’

‘Met je hond is alles prima, Ben. Maar met je mensen niet. Wacht! Zit je nou godbetert in Londen?’ roept Kitty uit, voordat ze haar stem laat dalen, waarschijnlijk om mijn neefje, Elliot, niet wakker te maken. ‘Je bent vanochtend naar Leeds gegaan en vanavond zit je in Londen?’

‘Ik was naar het ziekenhuis voor mijn jaarlijkse controle,’ zeg ik langzaam, terwijl ik de kamer rondkijk. Hij is heel modern en ligt zo hoog dat het uitzicht me de adem beneemt. Ik kan zo over de daken heen naar Trafalgar Square kijken. De kamer is groot, er staat een donkerblauwe fluwelen bank, voor een reusachtige tv, en de badkamer heeft een reusachtig vrijstaand bad. Maar als ik ga liggen ben ik vooral erg te spreken over de tv die uit het voeteneind van het bed omhoogkomt. Ik voel de tol van deze vreemde lege dag in mijn gespannen, afgepeigerde